

Dues, grans i brutes

Adiferència de les urnes, que sempre van mostrar-se esquives amb polítics d'extrema dreta com Blas Piñar o Ricardo Sáenz de Ynes-trillas, la dona de la balança –amb la seua bena als ulls– ha tractat de manera bastant més benevolent Manos Limpias, una organització creada l'any 1995 –registrada com a sindicat– que en aquestes dues dècades de vida ha tingut Miguel Bernad com a cara visible.

N'és el secretari general, i en efecte, la justícia i ell han establert una relació ben estreta, una amistat fecunda que ha proporcionat sucosos ingressos a aquest ultradretà septuagenari –nascut a Bilbao però format a Valladolid– que fins ara fa dos anys encara exercia com a lletrat de l'Ajuntament de Madrid, una plaça guanyada per oposició l'any 1970 que va estar a punt de perdre quan el socialista Joaquín Leguina –regidor d'Hisenda a la primera meitat dels anys vuitanta, amb Enrique Tierno Galván a l'alcaldia– va dur-lo als tribunals.

Bernad havia denunciat davant l'Audiència Territorial el deute que la institució municipal arrossegava amb la Seguretat Social, i Leguina, com a resposta immediata, va suspendre'l d'ocupació i sou. Al cap de dos anys, però, la justícia decretaria la il·legalitat d'aquella mesura tan severa i Bernad aprofitaria l'avinentsa per presentar-se a les següents eleccions sindicals en representació de Fuerza Nacional del Trabajo (FNT), directament lligada a Fuerza Nueva, amb què aconseguiria 17 delegats i esdevindria la tercera força més votada. Anys a venir, amb el popular José María Álvarez del Manzano al capdavant del consistori, Miguel Bernad arribaria a ser director de personal de l'Ajuntament, una designació que CCOO i UGT van criticar de seguida, cosa que provocà la rectificació de l'alcalde.

La topada amb Leguina va despertar l'instint batallador d'aquest conservador impenitent, fuet infatigable de comunistes, socialistes, nacionalistes –no espanyols– i monàrquics, que l'any 1995 fundaria Manos Limpias i duria als tribunals no sols els casos de presumpta corrupció

Han emprès accions legals contra Jordi Pujol, contra l'actual president català, Artur Mas, contra la presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana, Carme Forcadell, i fins i tot contra Ada Colau, la gran referent de Guanyem Barcelona. És Manos Limpias, una associació que al registre consta com a sindicat i que s'ha convertit –després de dues dècades de vida– en el principal ariet de l'extrema dreta espanyola. Més enllà de la ideologia, però, es tracta d'un immens negoci que travessa el seu moment més dolç gràcies a la proliferació de la corrupció i la crisi del sistema polític nascut després de la mort de Franco.

que començaven a multiplicar-se, sinó també uns altres de més mediàtics –no estrictament polítics– amb què ha volgut guanyar-se la imatge de defensor de l'interès comú. Curiosament, tres dècades després de la seua disputa als jutjats, Leguina i Bernad tenen punts de vista més aproximats sobre la majoria de temes d'actualitat que no llavors. L'un i l'altre veuen delictes pertot arreu.

Qui ha evolucionat –involucionat– és l'ex-president de la comunitat madrilenya, atès que Bernad no s'ha mogut gens. Continua al mateix espai ideològic de sempre, és a dir, obsedit amb els partits nacionalistes bascos i catalans, bel·ligerant contra tots aquells que parlen de memòria històrica i temorós per la possible arribada d'un Govern espanyol clarament escorat a l'esquerra, encara més després de la irrupció de Podem.

Un escenari catastròfic que, amb la presentació continuada de denúncies i que-relles, Manos Limpias prova de capgirar dia a dia. En teoria, el sindicat compta més de 5.500 afiliats, la majoria dels quals, però, no abona els 60 euros anuals establerts com a quota. El seu lema diu que “allà on es produeca un delictes, hi ha d'haver algú capaç de denunciar-lo”, i van inspirar-se en Mani Pulite, el procés judicial que va liderar el magistrat Antonio di Pietro als inicis dels 90 i que va deixar al descobert una immensa xarxa de corrupció que afectava partits polítics i empresaris. L'allau de casos tèrbols que va caracteritzar l'última etapa de govern de Felipe González va coincidir amb els escàndols a Itàlia i va ser el germen definitiu de Manos Limpias, impulsat per Bernad i alguns funcionaris més i que va gaudir, des de bon començament, de la simpatia i la col·laboració de desenes de personatges extremistes. Avui dia hi treballen una vintena d'advocats, la majoria dels quals de clara filiació ultradretana, conscients que aquest és el seu *modus vivendi*: cada judici guanyat implica uns ingressos importants –ni que siguin les costes, prou elevades en el cas de judicis que s'allarguen anys i panys– que ajuden a mantenir i enfortir l'organització.

Ahora, Manos Limpias alterna la seua personació en casos especialment sensibles per al conjunt de la societat –com ara les estafes d'Affinsa i les participacions preferents, o les tragèdies de l'11M i el Madrid Arena– amb uns altres de clarament polítics, com per

Miguel Bernad, secretari general del sindicat Manos Limpias. N'és la cara visible, per damunt de Francisco Jiménez Luis, president de l'organització.

exemple el que va significar l'expulsió de la carrera judicial de Baltasar Garzón —per prevaricació en la investigació dels crims del franquisme— o el que va condemnar qui era president del Parlament basc, Juan María Atutxa, després que es negara a dissoldre el grup parlamentari Sozialista Abertzaleak, una formació que la justícia va determinar que era hereva de Batasuna i que, per tant, s'havia d'il·legalitzar.

Amb motiu del debat sobiranista que es viu a Catalunya, Manos Limpias no ha dubtat a querellar-se contra Jordi Pujol i la seua esposa, Marta Ferrusola, pel delictes fiscal que la família ha reconegut per carta, o contra l'actual president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, a causa de la seua aposta en favor d'una consulta sobre el dret a decidir. En el cas de l'Assemblea Nacional de Catalunya (ANC), l'entitat sobiranista presidida per

Carme Forcadell, se l'acusava d'un delictes de sedició, per bé que la denúncia —d'associació il·lícita, per què es demanava la seua il·legalització— ha quedat momentàniament arxivat. I a l'activista antidesnonaments Ada Colau, ara involucrada en el projecte municipal Guanyem Barcelona, el sindicat de Bernad l'ha denunciada pels *escraches* que la Plataforma d'Afectats per les Hipoteques (PAH) que ella liderava va dur a terme a

Manos Limpias està personat en la causa contra Miguel Blesa, ex-president de Caja Madrid, i en el cas Nóos, que afecta Cristina de Borbó. A més, van aconseguir dues condemnes severes: la de l'ex-jutge Baltasar Garzón i la de l'ex-president del Parlament basc, Juan Maria Atutxa.

casa de diversos polítics del PP. A més, Manos Limpias va prendre part del judici pel cas *Pallerols*, relacionat amb Unió Democràtica de Catalunya, és present a la instrucció del cas *Palau* –que ha fet surar el possible finançament il·legal de Convergència Democràtica de Catalunya (CDC)– i s'ha afegit a la denúncia contra el primogènit dels Pujol Ferrusola. Fins i tot han enviat algun escrit al jutge Pablo Ruz amb relació al cas *Neymar*, sobre el polèmic fitxatge del jugador brasiler pel FC Barcelona, que va comportar la dimissió del president de l'entitat, Sandro Rossell.

Paral·lelament, Manos Limpias s'ha personat en casos tan mediàtics que investiga les actuacions de l'Institut Nóos, per què estan imputats Iñaki Urdangarin i Cristina de Borbó, germana del rei Felip VI; en el cas *Bárceñas*, pel possible pagament de sobresous en negre de la mà de Luis Bárceñas, ex-tresorer del PP, amb diners procedents del finançament il·legal de la formació; en el cas *Blesa*, que analitza la gestió de

Miguel Blesa –proposat pel PP– a la presidència de Caja Madrid, i és clar, el cas dels ERO irregulars d'Andalusia, que ha atacat la línia de flotació del socialisme andalús, fins al punt d'accelerar l'eixida de José Antonio Griñán de la presidència de la Junta i la seua substitució per Susana Díaz.

En el macrojudici pels atemptats de l'11M, Manos Limpias també va dir-hi la seua. De bracet de Peones Negros, l'associació que qüestionava la versió oficial i que rebia el suport de destacats mitjans espanyols, van defensar la participació d'ETA a la massacre ocorreguda a l'estació d'Atocha, però el magistrat Javier Gómez Bermúdez va desestimar-ho per complet. I és que la banda armada ha estat al centre de la seua acció com a part acusadora, amb més de 40 denúncies. D'altra banda, tampoc no han deixat passar debats tan punxegosos com el de l'avortament, en què han defensat la vida des del moment mateix de la concepció, i és clar, el dels matrimonis homosexuals.

Fracassos electorals. Els èxits esporàdics als tribunals han contrastat amb els seus reiterats fracassos a les urnes. Després de la seua relació amb Fuerza Nueva, Miguel Bernad va arribar a ser secretari general de Frente Nacional, un experiment a la manera francesa que va dissoldre's amb rapidesa. Més endavant, va fundar Derecha Española, amb què tampoc no va anar més enllà de l'anècdota.

Des de diversos sectors mediàtics l'animen ara a convertir Manos Limpias en un partit polític, però els magres resultats que ha obtingut sempre l'extrema dreta espanyola i el fiasco que ha estat l'aparició de Vox, que amb un pressupost elevat i cares tan conegudes com la d'Alejo Vidal-Quadras, José Antonio Ortega Lara o l'ex-president de l'Associació de Víctimes del Terrorisme (AVT) Francisco Alcaraz, no ha aconseguit fer-se un forat en unes eleccions més assequibles com ara les europees, sinó que ha quedat per sota del 2% dels vots.

Bernard, que té la convicció de ser un salvador de la pàtria, ha trobat amb Manos Limpias una manera de recuperar el temps perdut en la política i d'aconseguir uns diners que els han permès créixer més i més. Des del seu despatx al carrer de Ferraz, el mateix on s'ubica la seu federal del PSOE, ha reunit al voltant seu advocats i advocades de tendència ultraconservadora, alguns dels quals han fet carrera al marge del sindicat i del dret.

És el cas de Paloma Zorrilla i Montse Suárez, antigues col·laboradores de Manos Limpias avui reciclades a Mediaset com a polemistes a les tertúlies de Cuatro i Telecinco. Després d'haver passat per programes com ara *De buena ley*, que s'emet cada migdia i reproduïx el format de qualsevol vista oral, han excel·lit com a opinadores extremistes a *Las Mañanas de Cuatro* i a la cadena 13TV, propietat de l'Església catòlica. Siga com siga, el mitjà de referència del sindicat és la web *Minuto Digital*.

Un altre dels advocats que ha destacat en Manos Limpias és José María Ruiz Puerta, provinent de CEDEADE (Círculo Español de Amigos de Europa), un grup neonazi nascut l'any 1966 i que va desaparèixer el 1993, poc abans de la inscripció del sindicat de Bernad. Com a membre de la formació, Ruiz Puerta va participar en actes de glorificació del Tercer Reich i fins i tot en un homenatge en record del primer centenari del naixement d'Adolf Hitler. En un vídeo d'aquell acte, de fet, apareix al costat d'un altre ultradretà de llarga trajectòria, Pedro Varela, que a través del micròfon qüestionava de ple el discurs que han transmès "els bons" –comenta amb ironia– sobre el desenvolupament de la Segona Guerra Mundial. Va ser Ruiz Puerta, precisament, qui va asseure a la banqueta Baltasar Garzón, finalment condemnat, i és ell, també, qui ha assistit a més d'un acte de Plataforma per Catalunya (PxC) que encapçala Josep Anglada.

"A l'administració, la policia o el servei de correus, sempre hi ha funcionaris de tendència ideològica molt conservadora o clarament ultradretana disposats a ajudar Manos Limpias en tot allò que calga", explica una font que coneix de prop aquesta organització. "Han sigut capaçs de teixir una estructura intel·ligent gràcies a un grup de persones que els són fidels, algunes de les quals ja ocupaven

1. Bernad –a l'esquerra– amb representants de Foro de Ermua, la Fundación para la Defensa de la Nación Española i unes altres, demanant un referèndum sobre els nous estatuts d'autonomia, l'any 2006. **2.** Llibre sobre Franco del president de Manos Limpias, Francisco Jiménez Luis. **3.** Paloma Zorrilla, ex-advocada del sindicat i actual personatge televisiu. **4.** José María Ruiz Puerta –dreta– amb Josep Anglada en un acte de Plataforma per Catalunya. **5.** Montse Suárez, antiga advocada de Manos Limpias, ara tertuliana de televisió.

una plaça de funcionaris en l'època de Franco", afegeix.

"Odien igual el PP que el PSOE i Esquerra Unida, però sobretot, odien

aquells que van penjar la camisa blava per tal d'obtenir un càrrec polític, així com una monarquia que, segons ells, ha traït els principis del Movimiento",

Els afillats valencians, amb talp però sense seu

Quan va sorgir, fa poc més d'un any, tothom s'ensumava que l'Associació contra la Corrupció en la Comunitat Valenciana era una eina impulsada per l'ex-conseller Rafael Blasco a fi de venjar-se del PPCV. Una plataforma que des de l'inici va perseguir el president dels populars valencians i qui n'era el secretari general, Alberto Fabra i Serafín Castellano, amb diverses denúncies i querelles. L'un i l'altre havien sigut els principals responsables de l'eixida forçada de l'omnipotent Blasco, motivada pel seu processament –que ha acabat en condemna– en el cas *Cooperació*, a causa del desviament de diners destinats al Tercer Món a la compra de diversos pisos i garatges a València.

Al capdavant de l'entitat en qüestió hi havia Enrique Soriano Tapia, dedicat a la venda de material industrial de segona mà a països emergents. Amb el suport d'uns altres petits empresaris, la majoria dels quals de Castelló, Soriano va ordinar un atac obert als dos principals responsables polítics del partit que ha governat el País Valencià des del 1995 i que, segons ells, l'ha arruïnat per complet. L'aparició dels *papers de Bárcenas* –diuen– va animar-los a parir una associació que amb prou feines compta tres advocats i una secretària –d'origen búlgar– però que, sobretot, ha gaudit de la informació privilegiada que li ha subministrat el talp que de fa mesos filtra informació delicada des de Presidència de la Generalitat, un funcionari que Fabra i els seus no han estat capaços de trobar, malgrat els interrogatoris a què han sotmès al personal.

Dalt, dret, Enrique Soriano, cap visible de l'Associació contra la Corrupció en la Comunitat Valenciana. A sota, Miguel Bernad, de Manos Limpias, que hi simpatitza i s'hi ha reunit.

Van nàixer amb 7.000 euros de pressupost i una quarantena de socis. El reduït despatx que van obrir a l'avinguda de les Corts Valencianes del cap i casal ja és clausurat, però. El seguiment de la policia autonòmica, que va passar a controlar *in situ* qui accedia i qui no a la seua seu, va dur l'Associació contra la Corrupció a emigrar. La informació compromesa, no obstant això, no deixava de fluir: a l'era de les noves tecnologies, no n'hi ha prou d'escorcollar pisos i de demanar el document d'identitat als seus visitants.

La sintonia entre Manos Limpias i ells és gran. El sindicat madrileny els ha posat a l'abast l'estructura pròpia i s'ha querellat contra la secretària autonòmica Esther Pastor per les nits d'hotel que va facturar a la Generalitat durant el seu pas per la direcció general d'Organització.

L'abandonament de la seu –i la retirada del web– no implica que l'associació estiga inactiva. Ans al contrari, algunes fonts consultades per aquest setmanari

expliquen que al llarg de la tardor se'n tornarà a parlar i molt, de les seues denúncies. Fins i tot n'apunten els destinataris, relacionats de manera directa amb la Conselleria de Sanitat, a més de nous documents sobre les despeses al Palau de la Generalitat. Farts de la cascada de casos de corrupció que s'han succeït al País Valencià i molestos perquè mai no han estat els empresaris de cambra dels conservadors, els impulsors de l'Associació contra la Corrupció esperen que les seues iniciatives ajuden a regenerar el PP, la formació que consideren més propera. I els socialistes, a través de Rafael Rubio, síndic adjunt a les Corts valencianes, s'hi han reunit en diverses ocasions, delerosos com estan de l'aparició de més dades que comprometen el futur polític del PPCV, que ja és prou complicat a hores d'ara.

explica una altra font, molt crítica amb el fet que “els mitjans progressistes, no s'hi hagen acarnissat gens, amb Manos Limpias, que fan servir la denominació de *sindicat* per evitar alguns controls i per obrir-se portes que, d'una altra manera, es trobaria tancades amb pany i forrellat”. “Tenen una estructura reduïda, fàcil de gestionar, com si es tractara d'una petita SL, i combaten el sistema capi-

talista, burgès, que no respecta els seus interessos perquè no el controlen ells. La sort és que l'extrema dreta espanyola és molt limitada, amb prou feines aixopluga 15.000 persones, i l'excés de cabdillisme els ho posa encara més complicat: tot-hom vol ser el cap visible.”

Francisco Jiménez Luis, president de Manos Limpias amb molta menys visibilitat que no Miguel Bernad, és

autor de *Franco y su obra*, un llibre que encimbellia la figura del dictador. Mentrestant, el sindicat ornamenta el seu discurs amb paraules com ara “justícia”, “igualtat”, “llibertat” i “pluralisme polític”. Una contradicció que la dona de la balança, amb la seua bena als ulls, no acaba de veure.

Víctor Maceda